

Dervo Sejdić, monitor za pitanja Roma, Osce misija u BiH

Od usvajanja Akcionog plana za rješavanje problema Roma 2008. godine Misija OSCE-a kontinuirano, putem svoje mreže službenika za ljudska prava u devet terenskih ureda, nadgleda provedbu ovog Akcionog plana. Kako bi se sagledale potrebe za stambenim zbrinjavanjem romskih porodica, utvrdilo stanje u neformalnim romskim naseljima, procjenile dodatne potrebe za socijalnim stanovanjem, kao i utvrdilo koliko je općina zainteresovano da se prijavi na javni poziv Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i dostavi projekte stambenog zbrinjavanja, odjel za ljudska prava je kreirao upitnik koji je dostavljen u drugoj polovini 2012. godine svim nadležnim organima. Prikupljeni podaci su analizirani i sačinjen je interni izvješta o provedbi Akcionog plana za stambeno zbrinjavanje Roma.

Ovaj izvještaj je poslužio i kao vodič za buduće aktivnosti tako da su OSCE-ovi službenici za ljudska prava, u skladu sa dogovorom postignutim sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice, u drugoj polovini 2013. godine i u toku cijele 2014. godine nadgledali rad Komisija za odabir korisnika pomoći za stambeno zbrinjavanje Roma (u daljem tekstu Komisija). Na osnovu prikupljenih podataka došlo se do određenih zaključaka koje ću vam sada prezentirati:

- Potrebno je kontinuirano raditi na implementaciji Revidiranog akcionog plana za stambeno zbrinjavanje Roma;
- S ciljem poboljšavanja životnih uslova romskih porodica, svi nivoi vlasti, uključujući i relevantne entitetske institucije, kantone i općine treba da iskažu političku volju i ulože dodatne napore kako bi se izdvojila finansijska sredstava, dodijelilo građevinsko zemljište, ubrzale procedure izdavanja urbanističkih saglasnosti i građevinskih dozvola, te radilo na planiranju novih projekata stambenog zbrinjavanja Roma;
- Uložiti dodatne napore na rješavanju pitanja legalizacije bespravno izgrađenih objekata, s ciljem utvrđivanja tačnog broja stambenih objekata koji su predmet legalizacije. Kada se napravi prvi snimak stanja u ovoj oblasti potrebno je pojednostaviti zakonske procedure za legalizaciju bespravno sagrađenih objekata, i smanjiti vrlo velike troškove legalizacije;
- Angažovati nevladine organizacije i centre za pružanje besplatne pravne pomoći kako bi se romskim porodicama pomoglo da pokrenu proces legalizacije bespravno sagrađenih objekata;
- Razmotriti opciju da se i samcima, kao i porodicama bez djece koje su socijalno ugrožene, omogući da budu korisnici projekta stambenog zbrinjavanja, tako što će se izmjeniti ili dodatno poboljšati dobro formulirani kriteriji za bodovanje;

- Osigurati da su članovi Komisija za odabir korisnika, uključujući i predstavnike romskih zajednice i/ili romskih nevladinih organizacije, profesionalni i nepristrasni u svom radu. Na ovaj način bi se osiguralo da rad Komisija za odabir korisnika bude transparentan i efikasan;
- Pozvati romsku zajednicu i romski nevladin sektor na konstruktivnu saradnju sa implementatorima projekata stambenog zbrinjavanja Roma u pravcu korektnijeg, kvalitetnijeg i bržeg razvoja i implementacije projekata;
- Uložiti dodatne napore u educiranje potencijalnih korisnika projekta stambenog zbrinjavanja o dokumentima koje je potrebno dostaviti, kako bi se skratio proces odabira korisnika;
- Raditi na uspostavi dijaloga između svih zainteresiranih strana kako bi se izbjegle potencijalne međuetničke tenzije;
- Izvršiti dodatni politički pritisak da se u „nekooperativnim“ općinama dodijeli gradsko građevinsko zemljište za izgradnju stambenih objekata za romske porodice;
- Kreirati projekte socijalnog stanovanja kako bi se kroz njih zbrinule najugroženije romske porodice i beskućnici.

Hvala puno
Dervo,